

Współpraca w zarządzaniu migracją.

3 czerwca 2025 r., godz.10.00 – 12.00 ONLINE

linia tematyczna:
MIASTO DOSTĘPNE

POLSKO-SZWAJCARSKI Program Rozwoju Miast

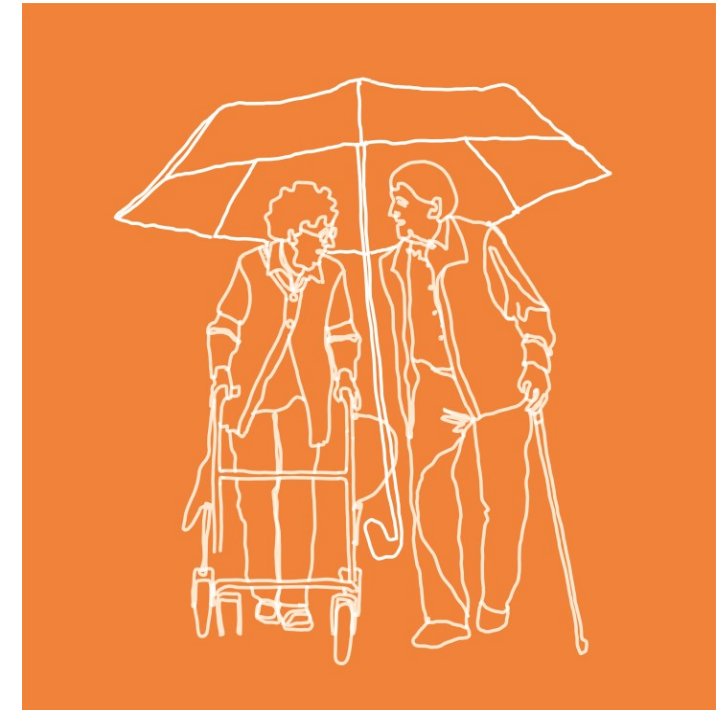
Webinar prowadzony przez doradców ZMP w ramach Projektu (Komponentu) Predefiniowanego pn. „Wsparcie miast w efektywnym wykorzystaniu Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy”.

Komponent realizowany jest w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast dofinansowanego przez Fundusze Szwajcarskie, wspierające zmniejszanie różnic gospodarczych i społecznych w Unii Europejskiej i budżet państwa.

Miasto dostępne

1. Włączenie społeczne w praktyce – jak zaangażować grupy wykluczone w projekty miejskie.
2. Partnerstwo w zarządzaniu migracją.

Program edukacyjny w tej fazie Programu

- ✓ Program edukacyjny koncentruje się na dwóch kluczowych formach wsparcia: cyklu webinarów oraz warsztatach stacjonarnych, które są realizowane w 16 lokalizacjach na terenie Polski.
- ✓ Równolegle realizowane są seminaria on-line pn. Forum Rozwoju Lokalnego, planowana jest konferencja adresowana do miast-finalistów i warsztaty z partnerem szwajcarskim. Działa Baza Wiedzy na stronie www.wsparciemiast.pl oraz Centrum Konsultacyjne.
- ✓ Realizacja planu działań edukacyjnych obejmuje okres od rozpoczęcia oceny Wstępnych Propozycji Projektu do momentu podpisania umów o dofinansowanie z miastami laureatami.
- ✓ Fundamentem programu edukacyjnego pozostają webinary, których zaplanowano ponad 40, uporządkowane w 7 liniach tematycznych.
- ✓ Webinary są dostępne dla kadry samorządowej ze wszystkich 139 miast uczestniczących w inicjatywie, niezależnie od faktu złożenia Wstępnej Propozycji Projektu (WPP).
- ✓ Uczestnicy, którzy wezmą aktywny udział w określonej liczbie webinarów, otrzymają formalne zaświadczenie potwierdzające udział w szkoleniach.

Miasto dostępne

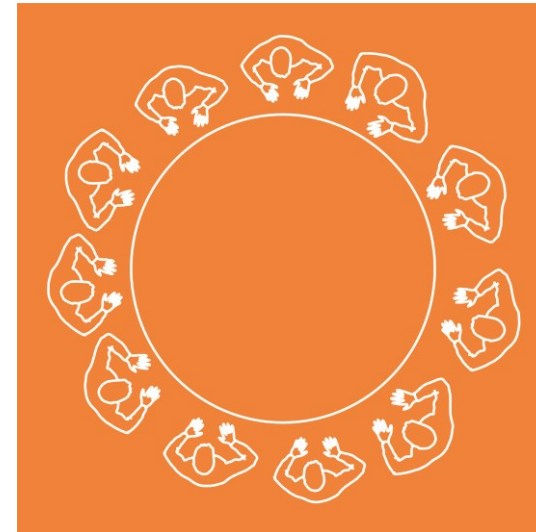
Miasto zielone

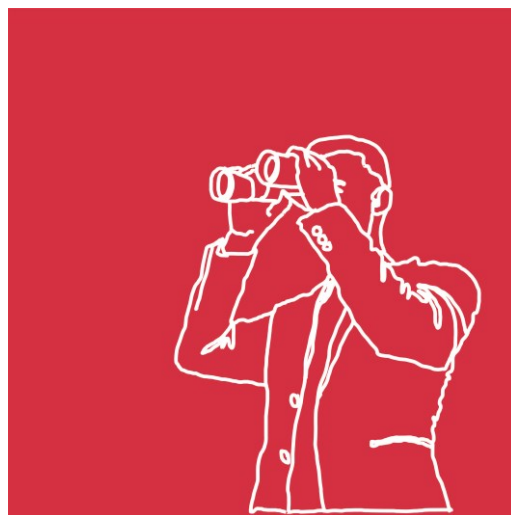
Miasto przedsiębiorcze

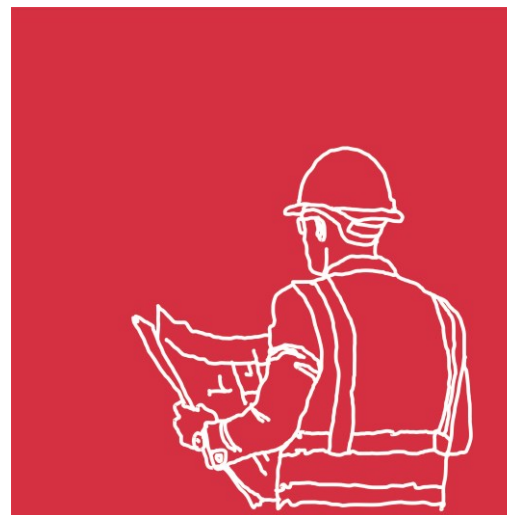
Miasto obywateli i współpracy

Miasto kompetencji i rozwoju

Miasto w działaniu

Miasto bezpieczne i odporne

Webinar prowadzą:

Krzysztof Początek

Krzysztof Markiel

Wojciech Zarzycki

Gość specjalny:

Dominik Wach

UNHCR

– Biuro Wysokiego Komisarza ds.. Uchodźców

Cel webinaru i korzyści z uczestnictwa w nim:

Celem webinaru jest zaprezentowanie metod i narzędzi zarządzania wyzwaniem, jakim jest migracja.

Istotą podejścia do zagadnienia jest współpraca z różnorodnymi środowiskami.

Korzyści kompetencyjne:

- ✓ efektywność integracji społecznej w relacjach partnerskich;
- ✓ skuteczność i użyteczność współpracy w kryzysie migracyjnym;
- ✓ pozyskiwanie zasobów;
- ✓ wykorzystanie najkorzystniejszego modelu współpracy na rzecz integracji i włączania migrantów;
- ✓ odpowiedzialność lokalnych aktorów w integrowaniu społeczności miejskiej i migrantów;
- ✓ Case study: kryzys uchodźczy i migracyjny po agresji zbrojnej Rosji na Ukrainę – doświadczenia UNHCR – Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców.

Agenda webinaru

1. Wprowadzenie: współpraca jako odpowiedź na nowe wyzwania.
2. Migracja i integracja: wspólna odpowiedzialność lokalnych aktorów.
3. Możliwe modele współpracy: kto z kim i jak?
4. Praktyczne przykłady działań partnerskich.
5. Warsztat/MENTI: *wskaż, z kim chciałbyś współpracować w twoim mieście.*
6. Podsumowanie i sesja pytań.

Współpraca jako odpowiedź na nowe wyzwania

- ✓ migranci jako część lokalnej społeczności,
- ✓ współczesne migracje: wyzwania i potencjał,
- ✓ istota partnerskiej współpracy.

Krzysztof Markiel

Migracja w Europie

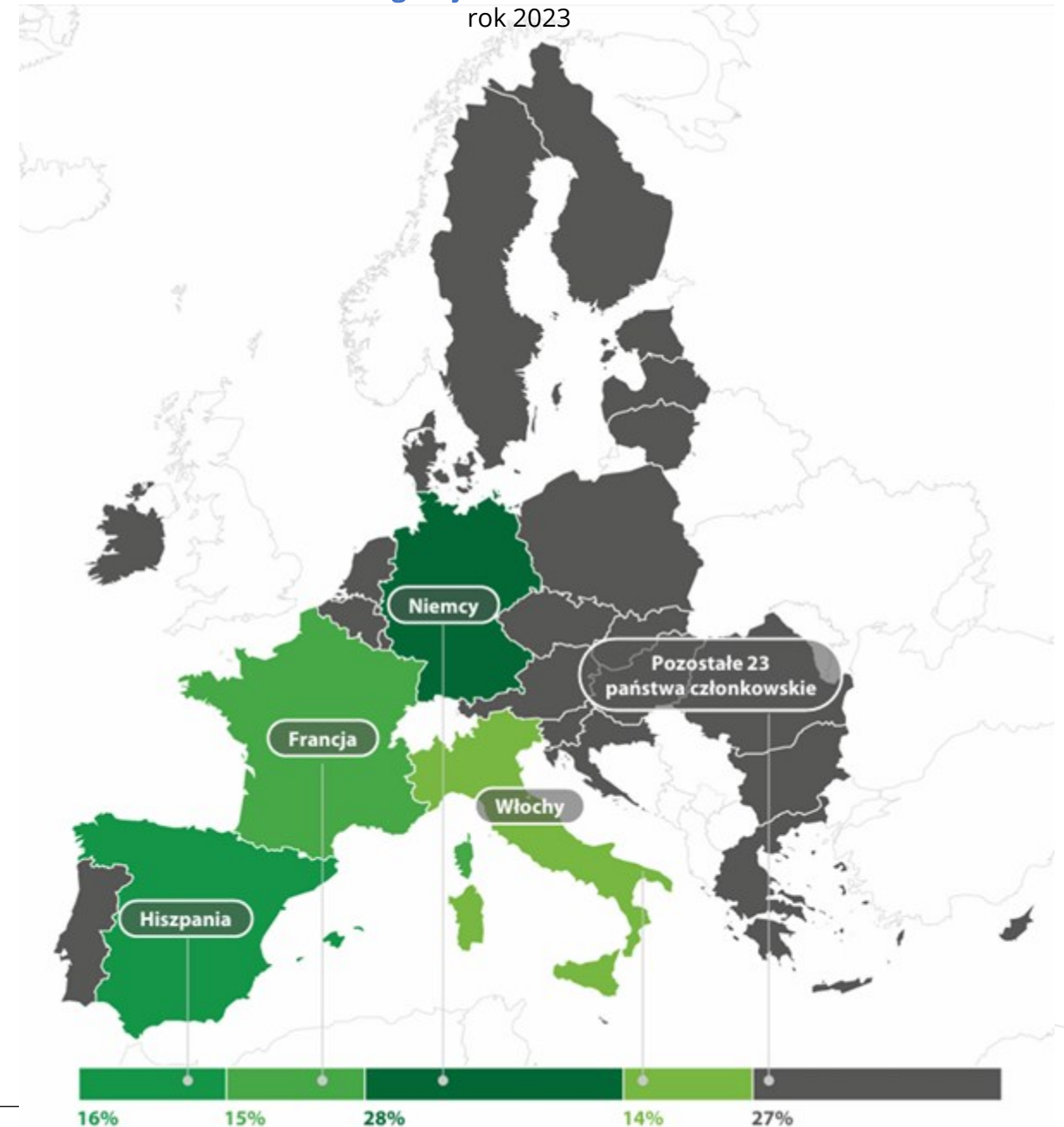
Po inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 r. liczba obywateli państw trzecich w UE wzrosła do łącznej liczby 27,3 mln, co stanowi 6,1% populacji UE.

W 2023 r. około 73% obywateli państw trzecich mieszkało w zaledwie czterech państwach członkowskich UE.

Źródło: [Sprawozdanie specjalne 26/2024: Integracja obywateli państw trzecich w UE | European Court of Auditors](#)
Europejski Trybunał Obrachunkowy – niezależny zewnętrzny kontroler UE

Procentowy udział obywateli państw trzecich
według kraju zamieszkania w UE

rok 2023

Wyzwania we współpracy

- ✓ Zjawisko migracji i uchodźstwa jest częścią historycznej dynamiki i jako takie nie jest niczym nowym.
- ✓ Po raz pierwszy jednak mierzymy się z nim w nowej formie
 - nie tylko bowiem dokonuje się na ogromną skalę, lecz także rozgrywa się na naszych oczach – na ekranach telewizorów i w internecie, w social-mediach, na kartach codziennej prasy - co doprowadziło do ogólnospołecznej „moralnej paniki”.

ON AIR

Migranci są i stają się częścią lokalnej społeczności

- ✓ Cudzoziemcy są częścią każdej społeczności.
- ✓ Początkowo migranci często są odbiorcami wsparcia społecznego.
- ✓ Z czasem uchodźcy, migranci stają się aktywnymi uczestnikami życia lokalnego – zakładają firmy, organizują wydarzenia i angażują się w inicjatywy obywatelskie.
- ✓ Migranci wzbogacają społeczną i kulturową tkankę miasta, wnosząc nowe perspektywy, tradycje i doświadczenia.

Pope Francis, Fratelli Tutti

Migranci nie są zagrożeniem, ale wyzwaniem, które pomaga nam rosnąć. Wspólnie możemy budować społeczeństwo otwarte, solidarne i twórcze.

Zygmunt Bauman, Obcy u naszych drzwi

Integracja to nie asymilacja. To budowanie mostów, które łączą światy bez burzenia tożsamości.

Tworzenie partnerskiego systemu zarządzania migracją

- Współistnienie międzykulturowe.

Celem i istotą zarządzania migracją i wspierania integracji migrantów w wymiarze społecznym i ekonomicznym, jest stworzenie efektywnego, dostosowanego do lokalnych potrzeb systemu wsparcia integracji społecznej migrantów oraz zapewnienie ekonomicznych podstaw dla tej integracji.

"Gran Torino" (2008, reż. Clint Eastwood)

Nie chodzi o to, skąd pochodzisz. Chodzi o to, co robisz, gdy tu jesteś.

Możliwe warianty podejścia do współpracy

1. Wariant problemowy (by pobudzić krytyczne myślenie):

*„Często mówimy o partnerstwie lokalnym – ale czy rzeczywiście mamy do czynienia z partnerstwem, czy raczej z delegowaniem zadań?
Gdzie przebiega granica między współpracą a zleceniem?”*

2. Wariant metaforyczny (dla zaangażowania uczestników):

*„Wyobraźmy sobie miasto jako orkiestrę – czy samorząd to dyrygent,
kompozytor, a może tylko jeden z muzyków?
Jaką rolę grają w tym zespole NGO, przedsiębiorcy, szkoły i mieszkańcy?”*

Możliwe warianty podejścia do współpracy

Wariant problemowy (by pobudzić krytyczne myślenie)

- ✓ Czy NGO uczestniczą w planowaniu lokalnej strategii integracji migrantów, czy tylko dostają zadanie prowadzenia kursów językowych?
- ✓ Czy migranci i migrantki mają jakikolwiek wpływ na to, co i jak się dla nich organizuje?
- ✓ Czy samorząd widzi partnera w NGO, czy tylko „zleceniobiorcę realizacji usługi integracyjnej”?

„Często mówimy o partnerstwie lokalnym – ale czy rzeczywiście mamy do czynienia z partnerstwem, czy raczej z delegowaniem zadań? Gdzie przebiega granica między współpracą a zleceniem?”

Warianty podejścia do współpracy

Wariant metaforyczny (dla zaangażowania uczestników)

- ✓ Samorząd jako **dyrygent** – ale czy ma doświadczenie w prowadzeniu „koncertu integracyjnego”? Czy zna nuty, których nie grał wcześniej?
- ✓ NGO jako **solisci** – szybko reagują, pomagają, ale często improwizują i brakuje im wsparcia.
- ✓ Migranci – **czy są muzykami**, którzy wnoszą nowe brzmienie, czy tylko statystami w tle koncertu?
- ✓ Biznes lokalny – **czy to widz**, który liczy, ile osób przyjdzie do pracy, czy może **sponsor**, który inwestuje w integrację?
- ✓ Szkoły, instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej – czy uczą grać w zespole, czy próbują tylko „dopasować” migrantów do istniejącej partytury?

„Wyobraźmy sobie miasto jako orkiestrę – czy samorząd to dyrygent, kompozytor, a może tylko jeden z muzyków? Jaką rolę grają w tym zespole NGO, przedsiębiorcy, szkoły i mieszkańcy?”

Rola współpracy w reagowaniu na zmiany demograficzne i społeczne

Współdziałanie pozwala:

- ✓ lepiej rozpoznawać i odpowiadać na realne potrzeby społeczności;
- ✓ łączyć zasoby i kompetencje;
- ✓ zwiększać zaangażowanie obywateli;
- ✓ budować zaufanie międzysektorowe.

Dzięki współpracy, współdziałaniu możliwe jest tworzenie bardziej trafnych, trwałych i innowacyjnych rozwiązań społecznych, edukacyjnych i gospodarczych.

Wartość współpracy w miastach

partnerstwa między organizacjami publicznymi, społecznymi i prywatnymi.

szybsze i skuteczniejsze reagowanie na zmieniające się potrzeby lokalnych społeczności.

współpraca organizacji zwiększa zasoby (ludzie, wiedza, fundusze).

tworzenie bardziej kompleksowych i trwałych rozwiązań społecznych

partnerstwa umożliwiają lepsze planowanie elastycznych usług publicznych i reagowania na potrzeby.

edukacja, zdrowie, mieszkalnictwo - zwłaszcza w obliczu zmian demograficznych.

partnerstwa sprzyjają tworzeniu innowacyjnych programów integracyjnych.

wzmacniają odporność miast na zmiany demograficzne i społeczne.

Powód, sposób i efekt współpracy – pragmatyka i praktyka

Deweloper Strabag Real Estate oddał Galerię Plaza wraz z parkingiem do dyspozycji miasta w celu niesienia pomocy uchodźcom z Ukrainy. Powierzchnię na potrzeby planowanych tu działań przystosowuje spółka budowlana Strabag.

[Galeria Plaza zamienia się w magazyn i tymczasowy hotel dla uchodźców - Zdjęcie #66924 - LoveKraków.pl](#)

Partnerstwo sytuacyjne

Kiedy rozpoczęła się pełnoskalowa rosyjska inwazja na Ukrainę i setki tysięcy ludzi szukały w Polsce schronienia, organizacje społeczne skutecznie współpracowały z samorządami i biznesem, żeby zorganizować pomoc potrzebującym.

Współpraca międzysektorowa była w czasie kryzysu, jaki spowodowała migracja wymuszona wojną, czymś, co robiono spontanicznie, naturalnie, często bez wcześniejszego planowania. Jedna z rozmówczyń wspominała np., jak infolinia założona na potrzeby osób szukających schronienia przed rosyjską inwazją w jednym z miast na wschodzie kraju, o której informowano wyłącznie pocztą pantoflową, nagle zaczęła przyjmować setki połączeń w ciągu dnia.

Okazało się, że umieszczono ją na oficjalnej stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jako numer, pod którym można uzyskać pomoc w tym rejonie kraju.

W Polsko-Szwajcarskim Programie Rozwoju Miast pamiętamy:

- migranci, cudzoziemcy – to nowi mieszkańcy miast, a usługi publiczne są kierowane do wszystkich.
- zawsze są nowe wyzwania społeczne, w tym związane z migracją i trzeba planować działania.
- partnerstwo powinno być systemowe, ale bywa spontaniczne – konieczna jest przewidywalność, adekwatność i elastyczność.

Migracja i integracja:

- ✓ różnorodne formy współpracy;
- ✓ wspólna odpowiedzialność lokalnych aktorów.

Wojciech Zarzycki

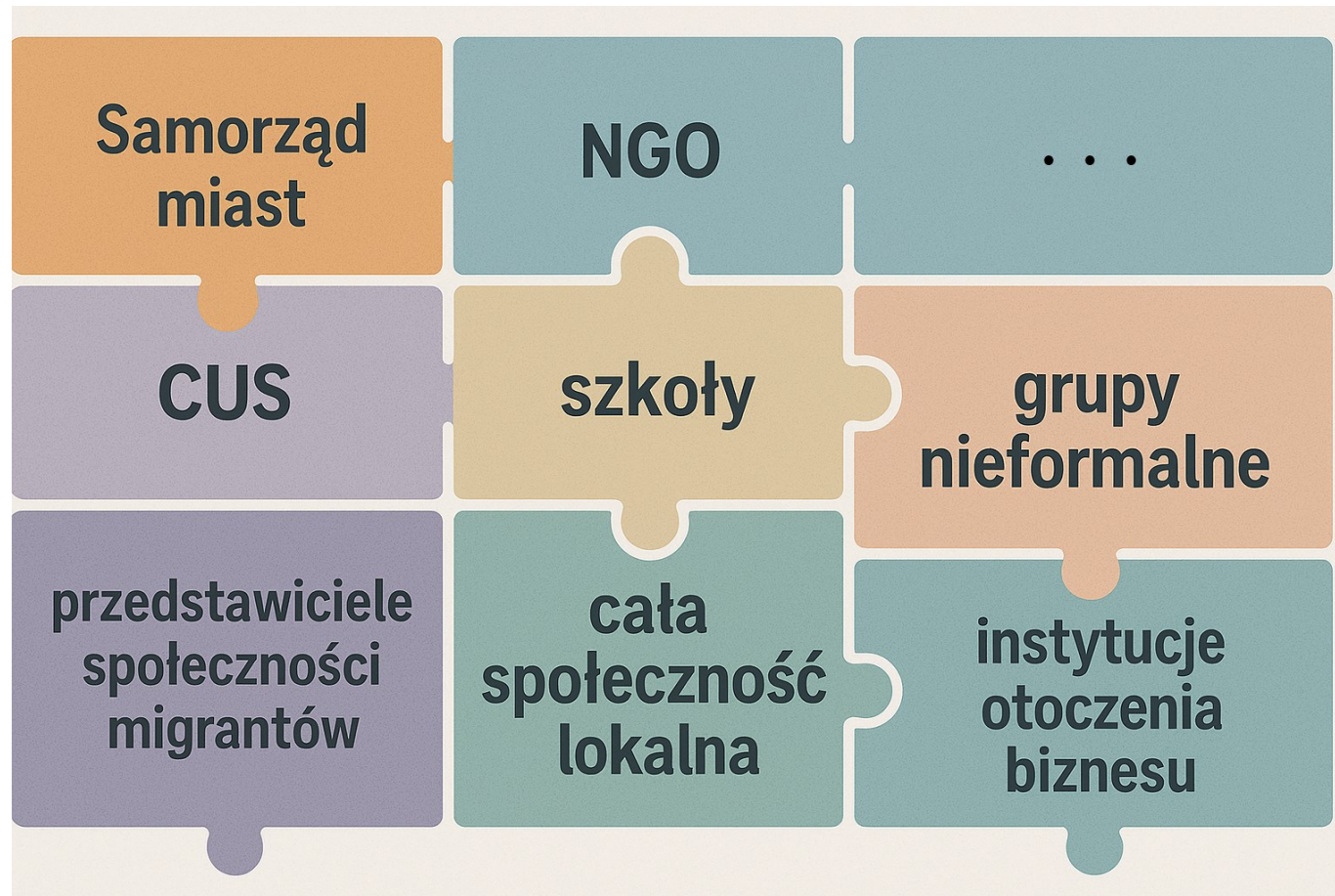

Aktorzy w sieci współpracy - istota różnorodności

- ✓ Migracja dotyczy wszystkich sektorów: społecznego, publicznego i prywatnego.
- ✓ Żaden podmiot nie ma pełnej wiedzy, zasobów ani zaufania społecznego – tylko współpraca pozwala na skuteczne działania.
- ✓ Wspólna odpowiedzialność za spójność społeczną, bezpieczeństwo (osobiste, ekonomiczne), rozwój lokalny.

Aktorzy w sieci współpracy

Rola NGO – dotarcie tam, gdzie nie sięga instytucja

- ✓ NGO widzi i zna „niewidocznych”: osoby bez dokumentów, migranci sezonowi, kobiety z doświadczeniem przemocy.
- ✓ Mają zaufanie, elastyczność, język i kulturę blisko ludzi.
- ✓ Mogą pełnić funkcję „tłumacza potrzeb” migrantów wobec urzędów.

Biznes jako partner integracji

Firmy zatrudniają migrantów
– ale mogą też wspierać integrację
społeczną.

Mogą np.:

- ✓ oferować szkolenia i staże,
- ✓ organizować dni otwarte,
- ✓ wspierać finansowo lokalne
działania integracyjne.

*Zatrudnianie migrantów to nie tylko
ekonomia – to budowanie wspólnoty.*

Instytucje publiczne - „kotwice systemu”

Ciągłość i stabilność vs. realizacja projektów.

Stabilność instytucji a elastyczność NGO (szkoły, OPS, urzędy pracy, domy kultury).

- ✓ Dobry model: koordynator ds. integracji cudzoziemców w strukturach urzędu miasta – jako punkt kontaktowy i lider współpracy.
- ✓ Kadra samorządu świadomie realizująca politykę miasta w sferze migracji.
- ✓ Może zatrudnianie np. w OPS?

Bariery i wyzwania współpracy partnerskiej. Co trzeba przezwyciężyć?

**różnice
w kulturze
organizacyjnej**

biurokracja

**brak jasno
określonych
procedur
współpracy**

**trudności
komunikacyjne**

Kluczowe elementy współpracy

- ✓ Wspólny cel i wizja.
- ✓ Jasny podział ról i zasobów.
- ✓ Komunikacja oparta na zaufaniu.
- ✓ Zasada wzajemności: każda strona coś wnosi i coś zyskuje.

Co działa w praktyce?

- ✓ Przekonanie, że każdy aktor ma cenne doświadczenia.
- ✓ Długofalowe myślenie, nie tylko „projektowe”.
- ✓ Wspólny język (dosłownie i w przenośni).
- ✓ Nic o nas bez nas – angażowani migrantów w procesy.

Integracja to nie sprint – to maraton, który możemy wygrać tylko razem.

Formy i możliwości współpracy na rzecz migracji

Rodzaje partnerstw:

- ✓ formalne (np. umowy partnerskie, konsorcja, porozumienia, zlecenia realizacji zadań. publicznych);
- ✓ nieformalne (sieci współpracy, grupy robocze, inicjatywy lokalne).

Podstawy prawne współpracy JST z innymi podmiotami:

- ✓ ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (partnerstwo w ramach NGO i zadań publicznych);
- ✓ ustawa o samorządzie gminnym (porozumienia i wspólne przedsięwzięcia);
- ✓ zamówienia publiczne oraz ustawa o finansach publicznych;
- ✓ zlecanie zadań publicznych przez OPS, wydziały integracji lub inne jednostki miejskie.

Jak nawiązać partnerstwo?

- ✓ otwarte nabory partnerów (konkursy, ogłoszenia);
- ✓ współpraca z biznesem: m.in. przez CSR, patronaty, wspólne kampanie.

Alternatywne formy współpracy

- ✓ użyczenie lokali, co pozwala minimalizować koszty działania organizacji pozarządowych;
- ✓ wsparcie organizacyjne i techniczne, co zwiększa sprawność działania organizacji;
- ✓ porozumienia oraz partnerstwa publiczno-społeczne, dzięki czemu pojawia się możliwość współdzielenia zasobów, takich jak sprzęt czy usługi.

W Polsko-Szwajcarskim Programie Rozwoju Miast rekomendujemy:

- nie zaczynaj od projektów – zacznij od rozmowy;
- znajdź lokalnych liderów – z NGO i z migrantami;
- postaw na różnorodność form – formalne + oddolne;
- zbuduj mapę partnerów – kto już działa?
- zaplanuj kto za co odpowiada – jasno i wspólnie.

Modele współpracy

✓ Kto z kim i w jaki sposób?

Krzysztof Początek

Jak dobrać model do sytuacji miasta?

Zastanów się, kto może być, powinien być liderem.

Rozważ siłę lokalnych NGO i instytucji.

Oceń poziom zaufania i relacji w społeczności.

Dopasuj model do problemu, który chcesz rozwiązać.

Modele współpracy:

STRATEGICZNY

- **liderem jest miasto,**
- partnerzy to instytucje publiczne, NGO, pracodawcy,
- istotą jest stworzenie lokalnego systemu współpracy.

OPERACYJNY

- **liderem jest NGO,**
- JST i instytucje publiczne pełnią funkcje wspierającą,
- NGO są blisko społeczności migranckich.

FUNKCJONALNY

- **liderem jest konkretna instytucja** (np. pracodawca, szkoła, OPS),
- działania koncentrują się na jednym obszarze,
- pozostali partnerzy wspierają działania.

RELACYJNY

- **liderem są mieszkańcy – inicjatywa oddolna,**
- działania są nieformalne lub półformalne,
- JST wspiera przestrzenią, animacją, mikrograntami.

Model strategiczny

ISTOTA MODELU

Sprawdza się w miastach z:

- ✓ dużą liczbą migrantów;
- ✓ rozwiniętą administracją i zapleczem instytucjonalnym;
- ✓ potrzebą budowania spójnej polityki lokalnej.

CECHY MODELU

- ✓ miasto jako lider i moderator;
- ✓ strategiczna współpraca;
- ✓ podejście planistyczne;
- ✓ tworzenie systemowych rozwiązań.

Wymaga gotowości do koordynacji i moderowania partnerstwa.

Model strategiczny – zadania partnerów

PARTNER	PRZYKŁADOWE ZADANIA
miasto	Tworzenie i wdrażanie strategii integracji gospodarczej, koordynacja współpracy, zapewnienie narzędzi i programów wsparcia.
biznes lokalny	Zgłaszanie potrzeb kadrowych, tworzenie miejsc pracy i staży.
NGO	Szkolenia adaptacyjne, wsparcie w integracji społecznej i językowej, budowa mostów między migrantami a gospodarką lokalną.
edukacja	Programy kwalifikacyjne, kursy przekwalifikowujące, przygotowanie migrantów do potrzeb rynku pracy.
urzędy pracy, agencje zatrudnienia	Udział w projektach adaptacji zawodowej.
migranci	Aktywny udział w programach rozwojowych, stażach, szkoleniach i działaniach społecznych.

Korzyści w modelu strategicznym

Korzyści dla miasta

Wzmocnienie lokalnego rynku pracy i sektora usług

Ograniczenie problemu niedoboru pracowników w strategicznych branżach (np. budownictwo, usługi opiekuńcze, IT)

Budowa reputacji miasta otwartego, nowoczesnego i dynamicznego

Redukcja napięć społecznych dzięki uporządkowanej polityce migracyjnej

Korzyści dla migrantów

Szybsze wejście na rynek pracy i rozwój zawodowy

Lepsze przygotowanie do wymagań lokalnej gospodarki

Większa stabilność społeczno-ekonomiczna i lepsze warunki życia

Model operacyjny

ISTOTA MODELU

Dobry dla miast, gdzie:

- ✓ są aktywne i doświadczone NGO;
- ✓ miasto ma ograniczone zasoby operacyjne;
- ✓ istnieje potrzeba szybkiego dotarcia do migrantów.

CECHY MODELU

- ✓ operacyjne podejście;
- ✓ NGO jako główni realizatorzy;
- ✓ miasto wspiera, finansuje i koordynuje;
- ✓ duża elastyczność i szybkość działania.
- ✓ migranci jako beneficjenci i współuczestnicy działań.

Ważne, by miasto nie tylko finansowało, ale też uznawało NGO za pełnoprawnego partnera.

Model operacyjny – zadania partnerów

PARTNER	PRZYKŁADOWE ZADANIA
miasto	Opracowanie priorytetów działań, ogłaszanie konkursów na realizację projektów, monitoring efektów
NGO	Realizacja szkoleń, warsztatów, poradnictwa, wsparcia kryzysowego, animacji społecznej
migranci	Udział w działaniach, współtworzenie inicjatyw, feedback i konsultacje.
OPS, CUS	Wsparcie specjalistyczne (np. psychologiczne, prawne), kierowanie do programów NGO
szkoły, media	Edukacja społeczna, działania informacyjne i kampanie integracyjne

Korzyści w modelu operacyjnym

Korzyści dla miasta

- Szybsze reagowanie na potrzeby migrantów (NGO są bliżej ludzi, lepiej rozumieją zmieniające się potrzeby).
- Obniżenie kosztów administracyjnych działań.
- Wzrost zaangażowania społeczności lokalnej poprzez działania oddolne.
- Budowa lokalnej sieci solidarności i współodpowiedzialności za integrację.

Korzyści dla NGO

- Możliwość rozwoju kompetencji i profesjonalizacji działań.
- Stabilność finansowania projektów na rzecz migrantów.
- Wzrost znaczenia organizacji jako partnerów polityki społecznej miasta.

Korzyści dla migrantów

- Łatwiejszy dostęp do codziennego wsparcia (język, praca, edukacja, życie codzienne).
- Aktywny udział w życiu społecznym miasta.
- Budowanie trwałych relacji z lokalną społecznością.

Model funkcjonalny

ISTOTA MODELU

Skuteczny, gdy:

- ✓ problem jest wyraźny i zlokalizowany;
- ✓ łatwo wskazać lidera merytorycznego;
- ✓ potrzebne są szybkie, mierzalne efekty.

CECHY MODELU

- ✓ skupienie na zatrudnieniu i rozwoju zawodowym migrantów;
- ✓ lokalny biznes jako partner strategiczny;
- ✓ miasto jako moderator współpracy;
- ✓ NGO jako ekspert integracji społecznej.

Sprawdza się jako etap przejściowy do szerszego partnerstwa.

Model funkcjonalny – zadania partnerów

PARTNER	PRZYKŁADOWE ZADANIA
miasto	Organizacja partnerstwa, tworzenie programów zachęt, wsparcie grantowe i lokalowe.
biznes lokalny	Oferowanie miejsc pracy, udział w przygotowaniu programów adaptacyjnych, mentoring zawodowy.
NGO	Szkolenia językowe, doradztwo kulturowe, wsparcie socjalne.
urzędy pracy, agencje zatrudnienia	Dopasowanie ofert pracy, przygotowanie programów stażowych i kursów.
szkoły, CKU	Kursy kwalifikacyjne i przekwalifikowujące dostosowane do lokalnego rynku pracy.

Korzyści w modelu funkcjonalnym

Korzyści dla miasta

Zwiększenie zatrudnienia wśród migrantów
→ redukcja kosztów wsparcia socjalnego.

Większa spójność społeczna i mniejsze ryzyko
tworzenia się izolowanych enklaw.

Wzmocnienie gospodarki lokalnej dzięki
stabilnemu dostępowi do rąk do pracy.

Korzyści dla biznesu

Łatwiejszy dostęp do zmotywowanych
pracowników.

Lepsze przygotowanie pracowników
kulturowo i językowo.

Wzrost wizerunku firmy jako
odpowiedzialnej społecznie.

Model relacyjny

ISTOTA MODELU

Dobry wybór w miastach, gdzie:

- ✓ istnieją aktywne społeczności lokalne;
- ✓ migracja jest nowym zjawiskiem;
- ✓ warto budować relacje i kapitał społeczny.

CECHY MODELU

- ✓ relacje osobiste;
- ✓ mieszkańcy jako aktywni partnerzy;
- ✓ tworzenie codziennych okazji do kontaktu;
- ✓ oddolność i spontaniczność działań.
- ✓ migranci jako współgospodarze społeczności.

Buduje zaufanie, poczucie przynależności, angażuje lokalną wspólnotę.

Model relacyjny – zadania partnerów

PARTNER	PRZYKŁADOWE ZADANIA
miasto	Tworzenie warunków do spotkań i wspólnych działań (mikrogranty, przestrzenie publiczne, wsparcie animacji).
NGO, lokalne instytucje kultury	Organizowanie działań integracyjnych (warsztaty, kluby sąsiedzkie, wydarzenia).
mieszkańcy, rady osiedli, wspólnoty mieszkaniowe	Udział w inicjatywach, organizowanie własnych wydarzeń, wspieranie nowych sąsiadów.
migranci	Włączanie się w działania społeczne i sąsiedzkie, współtworzenie lokalnych inicjatyw.

Korzyści w modelu relacyjnym

Korzyści dla miasta

- Budowanie silnych, odpornych społeczności
- Redukowanie lęków i uprzedzeń wobec migrantów
- Zwiększanie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne
- Lepsza atmosfera społeczna – większe zaufanie i współpraca

Korzyści dla mieszkańców

- Wzbogacenie życia społecznego i kulturalnego
- Nowe kompetencje (np. językowe, międzykulturowe)
- Poczucie wpływu na rozwój swojej okolicy
- Większe poczucie bezpieczeństwa i spójności społecznej

Korzyści dla migrantów

- Szybsze zakorzenienie się w nowym miejscu
- Budowa sieci społecznych i wsparcia
- Zrozumienie lokalnych zwyczajów, języka, wartości

Porównanie modeli

Model	Lider	Kiedy warto
strategiczny	JST	Gdy miasto chce budować strategię.
operacyjny	NGO	Gdy NGO ma doświadczenie.
funkcjonalny	instytucja	Gdy skupiamy się na jednym obszarze.
relacyjny	społeczność	Gdy siłą są relacje lokalne.

Warunki sukcesu dla wybranego modelu

STRATEGICZNY

- ✓ wyraźna rola miasta;
- ✓ stałe forum dialogu;
- ✓ elastyczność;
- ✓ włączanie migrantów.

OPERACYJNY

- ✓ przejrzyste zasady współpracy;
- ✓ wzajemne zaufanie;
- ✓ mechanizmy szybkiego reagowania na potrzeby;
- ✓ system ewaluacji efektów.

FUNKCYJNALNY

- ✓ wspólna wizja celu;
- ✓ systemowe wsparcie;
- ✓ zaangażowanie liderów;
- ✓ elastyczność.

RELACYJNY

- ✓ autentyczne zaangażowanie mieszkańców;
- ✓ wsparcie miasta;
- ✓ obecność lokalnych animatorów i liderów;
- ✓ promowanie idei otwartości i różnorodności.

W Polsko-Szwajcarskim Programie Rozwoju Miast rekomendujemy:

- budowę lokalnych partnerstw z NGO i biznesem;
- długofalowe działania integracyjne;
- tworzenie przestrzeni do dialogu i współdecydowania;
- docenianie inicjatyw oddolnych – to inwestycja w spójność społeczną.

Doświadczenia Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. uchodźców

- ✓ Praktyczne przykłady działań partnerskich.

Dominik Wach

O czym ta część?

- ✓ Doświadczenia Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców.
- ✓ Prezentacja projektów lokalnych.
- ✓ Analiza wartości dodanej wynikającej z partnerstwa.
- ✓ Wnioski: co sprawia, że współpraca działa, a co ją blokuje?

Doświadczenia Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców

Partnerstwa z interesariuszami lokalnymi są kluczowym elementem działania, tzw. lokalizacji, z następujących powodów:

- ✓ znajomość kontekstu lokalnego,
- ✓ szybsza i bardziej elastyczna reakcja, także w przypadku pojawienia się kolejnych wyzwań,
- ✓ wzmacnianie lokalnej odporności (rezyliencja),
- ✓ wzmacnianie procesu inkluzji i spójności społecznej,
- ✓ szansa na zrównoważony rozwój działań i projektów.

Prezentacja projektów lokalnych

- ✓ Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć
- ✓ Habitat for Humanity
- ✓ Feminoteka
- ✓ Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
- ✓ Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
- ✓ Instytut na Rzecz Państwa Prawa
- ✓ Helsińska Fundacja Praw Człowieka
- ✓ Fundacja Ocalenie
- ✓ Fundacja Nomada
- ✓ Caritas
- ✓ Fundacja W Stronę Dialogu
- ✓ Centrum Wspierania Imigrantów i Imigrantek
- ✓ Internationaler Bund Polska + Fundacja Zustricz
- ✓ Polskie Forum Migracyjne
- ✓ Ukraiński Dom / Nasz Wybór
- ✓ Fundacja Homo Faber
- ✓ Dom Ukraiński w Przemyśli

Współpraca – jej wartość dodana

1. Wspólne planowanie działań:

- ✓ to uwzględnienie głosu lokalnych aktorów i uchodźców już na etapie projektowania – poczucie sprawczości;
- ✓ to holistyczne podejście do potrzeb uchodźców i wykorzystania zasobów.

2. Wsparcie finansowe i techniczne:

- ✓ to nie tylko fundusze, ale i know-how, np. w zakresie ochrony, monitoringu i ewaluacji, raportowania.

3. Budowanie zdolności współpracy i zaufania

- ✓ oznacza współpracę horyzontalną i wertykalną.

4. Inkluzywność:

- ✓ rozumiana jako angażowanie organizacji prowadzonych przez uchodźców (RLO), wzmacnia ich sprawczość i poczucie przynależności.

Wnioski: co sprawia, że współpraca działa, a co ją blokuje?

Różnice w kulturze organizacyjnej:

⇒ mogą okazać się trudnością w pierwszej fazie współpracy – z czasem ujednolicenie sposobu działania prowadzi do większej synergii i skuteczności wdrażanych rozwiązań.

Zasoby i zdolność absorpcyjna:

⇒ różni aktorzy mają zazwyczaj różne zasoby. Ich właściwe wykorzystanie w partnerstwach wymaga dobrej koordynacji. Istotne są również zdolności operacyjne i określenie zakresu działań, których może się podjąć konkretny podmiot.

Trwałość działań:

⇒ konieczność odchodzenia od działań *ad hoc* na rzecz trwałych rozwiązań, długoterminowych i stabilnych – od projektów do polityk.

W Polsko-Szwajcarskim Programie Rozwoju Miast pamiętamy:

- realizacja działań w partnerstwie wymaga dobrej koordynacji wybranego koordynatora;
- realizacja działań w partnerstwie wymaga dobrego rozpoznania możliwości partnerów i „rozpisania” ról do spełnienia, przyjęcia zadań i odpowiedzialności za ich realizację wg zasad i harmonogramu.

**Wskaż, z kim dzisiaj
chciałbyś, chciałabyś
współpracować
wobec wyzwań migracyjnych.**

Zapraszamy do wyrażenia swojej opinii

Wskaż, z kim dzisiaj chciałbyś, chciałabyś współpracować wobec wyzwań migracyjnych.

Np.:

- ✓ miasto;
- ✓ biznes lokalny;
- ✓ NGO;
- ✓ instytucje edukacyjne;
- ✓ instytucje kultury;
- ✓ urzędy pracy, agencje zatrudnienia;
- ✓ migranci;
- ✓ lokalne media;
- ✓ mieszkańcy (rady osiedli, wspólnoty mieszkaniowe, organizacje parafialne).

#menti

Wejdź na stronę [menti.com](https://www.menti.com) | i użyj kodu 7281 5366

 Mentimeter

Instrukcja

Wejdź na stronę

www.menti.com

Wpisz kod

7281 5366

Lub użyj kodu QR

Wskaż z kim chciał(a)byś współpracować wobec wyzwań migracyjnych?

0

miasto

0

biznes lokalny;

0

NGO;

0

instytucje edukacyjne;

0

instytucje kultury;

0

urzędy pracy, agencje
zatrudnienia;

0

migranci;

0

lokalne media;

0

mieszkańcy (rady osiedli,
wspólnoty mieszkaniowe,
organizacje parafialne).

Wyniki:

Sesja pytań i odpowiedzi

Dyskusja

**Czas na ankietę
ewaluacyjną**

linki w czacie

Centrum Konsultacyjne – Miasto Wiedzy

Centrum Konsultacyjne Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast - pytania

Centrum Konsultacyjne oparte jest na dwóch komponentach.

- **MIASTO W DZIAŁANIU**

Komponent wspierający miasta-wnioskodawców w przygotowaniu i wdrażaniu projektu w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast. Dotyczy m.in. opracowania Kompletniej Propozycji Projektu, zasad wdrażania, sprawozdawczości, kwalifikowalności wydatków, zamówień publicznych, promocji czy współpracy bilateralnej.

- **MIASTO WIEDZY**

Komponent wspierający rozwój wiedzy poprzez rozwinięcie tematów z webinarium, szkoleń i spotkań Związku Miast Polskich.

Zapraszamy do zadawania pytań. Zwracamy uwagę, że przy każdym pytaniu **można**:

- wybrać komponent;
- **zadać pojedyncze pytanie** w każdym komponencie.

Formularz dopuszcza zadanie **maksymalnie pięciu, różnych pytań**.

Odpowiedzi przesyłane są **osobno na każde** z zadanych pytań.

* Wymagane

1. (1) Proszę wybrać komponent: *

☐ Miasto w działaniu

☒ Miasto wiedzy

**Czas na
sprawdzenie
swojej wiedzy
samocenę**

**link w czacie
i opisie**

SZWAJCARSKO-POLSKI

Program Współpracy

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH